

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ *Viktor Car Emin*, Donji Andrijevc

Razred: VI.

Vjeroučiteljica: Marica Begić

Nastavna cjelina: Sakramenti i kršćanska inicijacija

Nastavna tema: Sakramenti kršćanske inicijacije

Nastavna jedinica: Kršćanska inicijacija nekad i danas

Ključni pojmovi: inicijacija (krštenje, potvrda i euharistija) katekumen, katekumenat

CILJ:

- razumjeti i usvojiti ključne pojmove i povezati temeljnu simboliku i sadržaj sakramenata inicijacije

ISHODI:

- **Obrazovni/kognitivni:**
- razumjeti i usvojiti pojmove: kršćanska inicijacija, katekumen, katekumenat
- nabrojiti i protumačiti sakramente kršćanske inicijacije

Odgojni/afektivni:

- otkriti nužnu povezanost između sakramenata inicijacije i života Crkve
- prepoznati značenje znakova i simbola u životu
-

Djelatni/funkcionalni:

- prepoznati sakramente kršćanske inicijacije kao darove Kristove ljubavi i znakove susreta s Bogom i jednih s drugima
- redovito pristupati slavljenju sakramenata, te aktivno i dostojno sudjelovati

Metodički sustav: kombinirani; problemsko – stvaralački s elementima dogmatsko - reproduktivnog

Oblici rada: individualni rad, rad u skupinama, frontalni rad

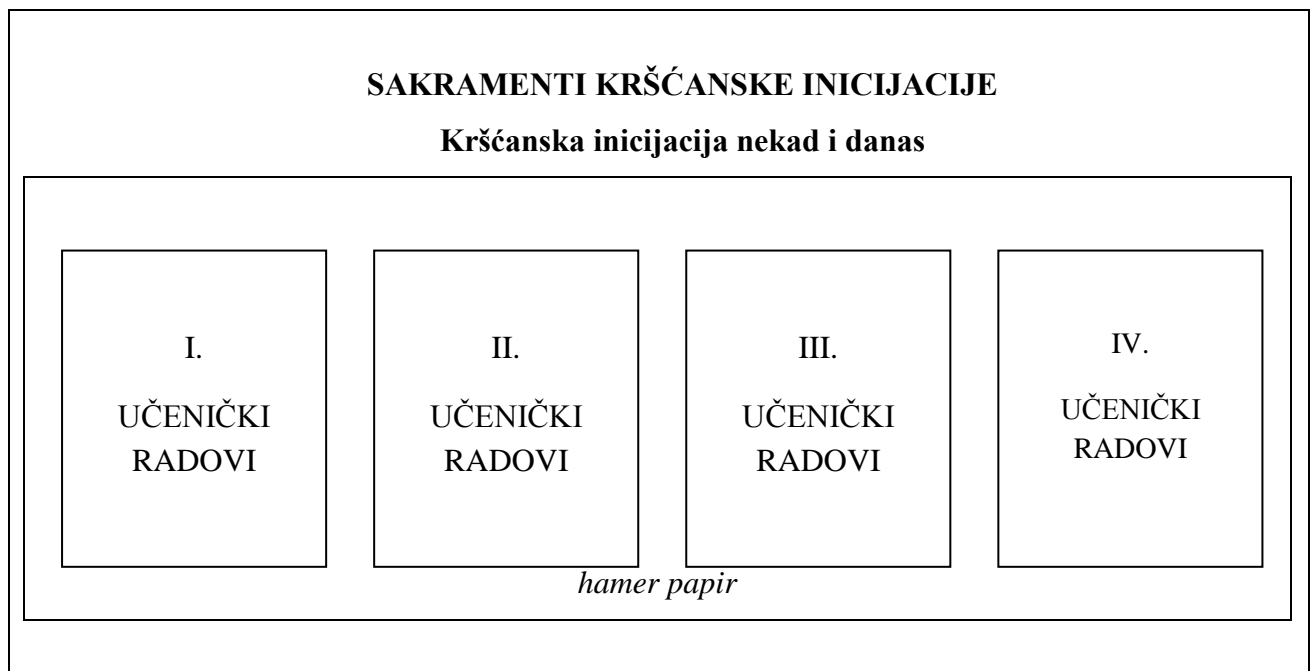
Aktivnosti učenika: zajednička molitva Očenaša, rješavanje radnog listića, razgovor (odgovaranje na pitanja), iznošenje vlastitih iskustava, čitanje teksta s radnog listića i udžbenika, iznošenje rezultata rada, uspoređivanje tekstova i iznošenje vlastitog mišljenja

Nastavne metode: molitveno izražavanje, pismeno izražavanje, usmeno izražavanje, izlaganje, čitanje i analiza teksta, usmeno izražavanje

Nastavna sredstva i pomagala: ploča, kreda, bilježnica i olovka, radni materijali: papir u boji s fotografijama, marker, izabrani tekstovi, hamer papir, CD player, LCD projektor, laptop

Korelacija: povijest, hrvatski jezik, likovna kultura

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

1. Objasni što je inicijacija?
2. Nabroji i definiraj sakramente kršćanske inicijacije?
3. Usporedi primanje sakramenata nekad (npr. u Isusovo vrijeme) i danas? Ima li razlike?
4. Kako nazivamo vrijeme pripreme odraslih osoba za primanje sakramenata kršćanske inicijacije?
5. Navedi sakramente koje si do sada primio i na koji si način osjetio njihovo djelovanje na vlastiti život?

Izvori za pripremanje nastavnika:

- *Pozvani na slobodu 6*, udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.

- *Pozvani na slobodu 6*, radna bilježnica za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.
- Biblija, KS, Zagreb, 2005.
- Rječnik biblijske teologije, KS, Zagreb, 1993.
- ŠIMUNOVIĆ JOSIP, *Božja remek djela u školi*, Glas Koncila, Zagreb, 2014.
- *Sazrijevamo u vjeri*, priručnik za katehete, Nadbiskupijsko katehetsko vijeće, Đakovo, 2012.
- INGEBORG I HORST OBEREDER, *Temeljni tečaj vjere za obitelji, mlade, zajednice i skupine*, Verbum, Split, 2010.
- *S Blaženom Majkom Terezijom u molitvi*, prir. Don Frok Zefi, Molitvenik I., UPT, Đakovo, 2014.
- Internet (fotografije)

Izvori za pripremanje učenika: *Pozvani na slobodu 6*, udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014., str. 81.-83., radni materijali

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno - molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teme
4. Rad u skupinama
5. Iznošenje rezultata rada u skupinama, analiza i dopuna
6. Sinteza
7. Aktualizacija
8. Molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. **Meditativno-molitveni početak:** - meditacija (*koju predvodi vjeroučiteljica*) uz glazbu na temelju teksta Majke Terezije „Olovka u Božjoj ruci“. „Krist djeluje u meni i kroz mene. Motivira me i usmjeruje i ja sam poput instrumenta u Njegovim rukama. Ne činim ništa... On je taj koji čini sve. Uvijek ponavljam: Ja sam olovka u Božjoj ruci i On je taj koji sve razumije i zapisuje. Ponekad olovka zatupi i potrebno ju je zašiljiti... Samo mu moramo reći DA...“ *Nakon meditativnog dijela svi zajedno molimo molitvu Oče naš...*

- 2. Motivacija:** Dijelim učenicima radne listiće različitih boja na kojima se nalazi igra asocijacija o sakramentima kršćanske inicijacije. Učenici rješavaju zadatak samostalno. **(Prilog br. 1)**

Nakon što su riješili igru asocijacija, pozivam učenike koji žele da zajedno točno odgovorimo. Nakon toga postavljam sljedeća pitanja:

1. Odakle vjernik crpi snagu za svoj vjernički život, tj. za zahtjevan život po deset Božjih zapovijedi, za plemenita djela i služenje drugima, za poniznost i ustrajnost u vjeri?
2. Što je potrebno učiniti ako želimo postati članovi nekog društva, kluba ili zajednice?

3. Najava teme

Prvu i temeljnu zadaću koju je Isus ostavio svojoj crkvi, izrekao je riječima: *Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...*(Mt 28, 19-20). Tu zadaću crkva ostvaruje uvođenjem novih članova u zajednicu Kristovih učenika (Crkvu). To se uvođenje sastoji od primanja tri jako važna sakramenta: krštenja, potvrde i euharistije. To su faze puta kojima treba proći svatko tko se želi potpuno pridružiti Isusu Kristu i njegovoj Crkvi. Zato ta tri sakramenta nazivamo sakramentima kršćanske inicijacije ili sakramentima pristupa u kršćanstvo i to je naša današnja tema susreta. Čut ćemo kako su se dijelili sakramenti nekad (u Isusovo vrijeme) i danas. *Vjeroučiteljica piše naslov na ploču, a vjeroučenici u bilježnice.*

SAKRAMENTI KRŠĆANSKE INICIJACIJE

Kršćanska inicijacija nekad i danas

Razgovor

1. Znete li što su sakramenti?
2. Koje ste sakramente primili do sada?
3. Prisjetite se slavlja sakramenata koje ste primili! Što vas se posebno dojmilo na slavljima sakramenata?
4. Zašto se sakramenti primaju tijekom života, a ne svi odjednom?
5. Djeluju li sakramenti već sada, u trenutku primanja, ili tek u budućnosti?

Još su mnogobrojna pitanja na koja kao kršćani moramo dati odgovor? To ćemo pokušati radom u skupinama.

4. Rad u skupinama

Upute za skupni rad: Podijeljeni ste u 4 skupine prema boji radnog listića koji su odabrali za motivaciju. Svaka skupina dobit će na plavom listiću odgovarajuće tekstove za rad koje trebate pročitati. Zadaci vam se nalaze na listu ljubičaste boje s pripadajućom fotografijom na koju ćete upisati odgovore. Izaberite dva predstavnika skupine. Za rad imate 10 minuta. Kada završite predstavnici skupine će izaći pred ploču i ostatku razreda reći što je njihova skupina imala za zadatak i izložiti rezultate rada. *Tekstovi na kojima učenici rade u skupinama su iz udžbenika za njihovo godišće sa pojedinim dodacima.*

1. skupina: INICIJACIJA NEKAD I DANAS (**Prilog br. 2 i br. 6**)
2. skupina: KRŠTENJE (KRST) (**Prilog br. 3 i br. 7**)
3. skupina: POTVRDA (KRIZMA) (**Prilog br. 4. i br. 9**)
4. skupina: EUHARISTIJA (SVETA MISA) (**Prilog br. 5 i br. 8**)

5. Iznošenje rezultata (rada u skupinama)

Predstavnici skupine ukratko izlažu tekst koji su morali pročitati, zadatke i rezultate njihove skupine (svaku skupinu nagradimo pljeskom). Izvješća svake skupine lijepim na hamer papir koji se nalazi na ploči. *Vjeroučiteljica će kratko dopuniti i korigirati ukoliko smatra da je potrebno.*

6. Sinteza

Prozirnicu sa sintezom čitam i prikazujem na LCD projekciji. Pozivam učenike da prepisu. (**Prilog br. 10**)

7. Aktualizacija

Za aktualizaciju čitam učenicima dva kratka teksta koja se nalaze na LCD-projekciji i potičem učenike da usporede ta dva teksta i ukratko prokomentiraju i pokušaju uočiti sličnosti dvaju tekstova. (**Prilog br. 11**)

8. **Molitveni završetak:** prezentacija *Olovka u Božjoj ruci...*

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog br. 1 – motivacija

	A	B	C	D
1	ISTOČNI GRIJEH	KRUH	BISKUP	USKRSNUĆE
2	IME	VINO	ULJE	MUŠKO
3	KUM	VELIKI ČETVRTAK	DUH SVETI	33
4	VODA	TJELOVO	KUM	ČUDESA
☐	KRŠTENJE	EUHARISTIJA	POTVRDA	ISUS KRIST

S A K R A M E N T I

TEKSTOVI ZA RAD U GRUPI

Prilog br. 2

INICIJACIJA NEKAD I DANAS. Već pedeseti dan nakon Isusova uskrsnuća i samo deseti dan nakon njegova uzašašća na nebo, Crkva je slavila i dijelila krštenje. Petar je, naime, u svojoj propovijedi poručio potresenu mnoštvu: Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga. (Djela apostolska 2, 28). Apostoli i njihovi suradnici dijelili su krštenje svakomu koji vjeruje u Isusa: Židovima, bogobožnima i poganima.

U početku su u Kristovu zajednicu ulazili samo odrasli. Vrijeme njihova upoznavanja kršćanske vjere zvalo se vrijeme katekumenata i redovito je trajalo pune tri godine, a oni su se zvali katekumeni. Nakon što su detaljnije upoznali evanđeosku poruku i prihvatili je vjerom, slijedio je ispit o promjeni života, nakon kojega su bili pripušteni slavljenju i primanju sakramenata krštenja, potvrde i euharistije. Slavlje sakramenata kršćanske inicijacije odvijalo se u uskrsnoj noći.

Prilog br. 3

KRŠTENJE su vrata kroz koja se ulazi u život Duha. Krštenjem postajemo djeca Božja i dio velike obitelji: Crkve. Krštenje uspostavlja vječni savez prijateljstva između čovjeka i Boga. To je sakrament koji se u životu prima samo jednom. Krsti se obično malo dijete, no mogu se krstiti i odrasli ako se iz bilo kojeg razloga nisu krstili kao djeca. Krsti obično svećenik, ali u slučaju smrtne opasnosti može krstiti bilo koja osoba ako zna što čini. Voda je znak Isusova čišćenja od grijeha, a svijeća svjetlosti koju Isus donosi u život. Ulje je znak Duha Svetoga, a bijela haljina novoga života u Isusu. Riječi koje svećenik koristi dok dijete polijeva po glavi vodom su : *Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.*

Prilog br. 4

POTVRDA pridonosi rastu i produbljenju milosti koju smo dobili krštenjem i čini nas sličnijima Isusu. Apostoli su polaganjem ruku vjernicima koji su već primili krštenje darovali Duha Svetoga. Ovaj se sakrament zove i krizma jer se koristi mirisno ulje – *krizma*. Ulje je znak obilja, veselja, ozdravljenja i snage. Na čelo krizmanika biskup krizmom pravi znak križa, pečat Duha Svetoga. Pomazanje krizmom znači da smo na poseban način odabrani od Boga i povezani s njime. Polaganje ruku je znak Duha Svetoga koji silazi na onoga koji prima sakrament. Krizma je mirisno ulje koje simbolizira našu zadaću širenja po svijetu *mirisa* i *snage* Isusove ljubavi. Riječi koje biskup izgovara prilikom stavljanja križa na čelo krizmanika su: *Primi pečat dara Duha Svetoga.*

Prilog br. 5

EUHARISTIJA je najvažniji sakrament jer svaki put proživljavamo Isusovu muku, smrt i uskrsnuće. Euharistija znači zahvala za dar ljubavi, koji je Isus darovao žrtvujući svoj život. Zovemo je i Gospodnjom večerom jer je za posljednjom večerom Isus učinio te znakove i rekao: *Ovo činite meni na spomen*. Zove se i Sveta pričest jer nas još jače sjedinjuje s Isusom i njegovom Crkvom. Ili Sveta misa jer nas svećenik na kraju uvijek šalje u da odemo kućama u miru Kristovom. Razlomljeni kruh znak je tijela Isusova koji žrtvuje svoj život za čovječanstvo. Vino je znak krvi Isusove kojim s ljudima sklapa novi Savez. Riječi koje svećenik izgovara prilikom pretvorbe u svakoj misi su: *Ovo je tijelo moje koje će se za vas predati. Ovo je krv moja koja će se proliti za vas...*

1. Skupina
KRŠĆANSKA INICIJACIJA NEKAD I DANAS

Zadatci:

1. Objasnite pojmove *katekumen* i *katekumenat*?
2. Tko sve može biti djelatelj sakramenata kršćanske inicijacije?
3. Koji su uvjeti bili potrebni da bi osoba mogla pristupiti sakramentima kršćanske inicijacije?
4. Kada se odvijalo slavlje sakramenata kršćanske inicijacije?

Pomoću teksta napiši odgovore oko fotografije. Izaberite predstavnike koji će kratko izložiti vaš rad.

2. Skupina
KRŠTENJE (KRST)

Zadatci:

1. Kratko opiši sakrament krštenja?
2. Koji su izvanjski (vidljivi) znakovi sakramenta krštenja?
3. Kratko opiši što oni predstavljaju?
4. Koje riječi krstitelj izgovara dok polijeva dijete po glavi?

Pomoću teksta napiši odgovore oko fotografije. Izaberite predstavnike koji će kratko izložiti vaš rad.

3. Skupina
EUHARISTIJA (SVETA MISA)

Zadatci:

1. Kratko opiši sakrament euharistije?
2. Koji su još nazivi za euharistiju?
3. Koji su izvanjski (vidljivi) znakovi sakramenta euharistije?
4. Kratko opiši što oni predstavljaju?
5. Koje riječi svećenik izgovara prilikom pretvorbe?

Pomoću teksta napiši odgovore oko fotografije. Izaberite predstavnike koji će kratko izložiti vaš rad.

4. Skupina
POTVRDA (KRIZMA)

Zadaci:

1. Kratko opiši sakrament potvrde?
2. Koji su izvanjski (vidljivi) znakovi sakramenta euharistije?
3. Kratko opiši što oni predstavljaju?
4. Tko je djelitelj sakramenta potvrde i koje riječi izgovara prilikom stavljanja križa na čelo?

Pomoću teksta napiši odgovore oko fotografije. Izaberite predstavnike koji će kratko izložiti vaš rad.

Prilog br. 10 - sinteza

Kršćanska inicijacija je uvođenje novih članova u zajednicu Kristovih učenika. Ona se ostvaruje trima sakramentima:

- **krštenjem** koji je početak novoga života,
- **potvrdom** koja taj život učvršćuje i
- **euharistijom** koja učenike hrani Kristovim Tijelom kako bi se usavršili u ljubavi.

U početku su u Kristovu zajednicu ulazili samo **odrasli**. Vrijeme njihova upoznavanja kršćanske vjere zvalo se vrijeme **katekumenata** i redovito je trajalo tri godine, a oni su se zvali **katekumeni**.

Slavlje sakramenata kršćanske inicijacije odvijalo se u uskrсноj noći.

Prilog 11 - aktualizacija

1. **Alfred Nobel**, izumitelj dinamita, ostavio je čovječanstvu u nasljedstvo zakladu od čijega novca svake godine dodjeljuju Nobelove nagrade. Nobelova nagrada je ostavština utemeljitelja koju na ceremoniji dodjeljuje švedski kralj. Nagrade dodjeljuju onima koji svojim sposobnostima najviše doprinose čovječanstvu. Nitko si sam ne može dodijeliti tu nagradu, nego je na svečanosti dobiva od kralja.

2. **I Isus Krist** je svojoj Crkvi (zajednici Kristovih učenika) ostavio blago, doduše ne materijalno, ali beskonačno veliko: sakramente. Stoje na raspolaganju svakom čovjeku pod određenim uvjetima ali nitko si sam ne može podijeliti sakrament. Crkva je ta koja upravlja sakramentima i koja ih dijeli u svečanim obredima.

